

[Lars P. Jensen.]

om jeg så må sige, brystsvage kår her i landet. Ved krigens begyndelse var der registreret over 500 sådanne aftaler, og omkring 1. marts 1949 var tallet oppe på omkring 1100, og det oplyses, at $\frac{1}{3}$ af disse var indgået før valutacentralens oprettelse i 1932. Altså i en tid, hvor der ingen importrestriktioner var, og hvor der var varer nok, brugte man i stor udstrækning konkurrencebegrænsende aftaler. Sådanne aftaler skal anmeldes efter prislovens § 11, eller rettere har siden 1937 skullet anmeldes til priskontrolrådet. Nu hævdes det fra visse sider, også fra politisk side, at når blot disse aftaler om priser indregistreres, er det tilstrækkeligt, og det hævdes endvidere, at priskontrolrådet ingen ret har til at blande sig i de avancer, som disse aftaler fastsætter. Det kom iøvrigt klart frem under diskussionen om radiobranschens forhold. Jeg er ikke enig i dette synspunkt og i denne fortolkning. Jeg har med tilfredshed lagt mærke til de udtalelser, som priskontrolrådets direktør i går har fremsat til pressen om dette spørgsmål. Jeg har også med tilfredshed noteret de udtalelser, som formanden for trustkommissionen har fremsat om, at første del af betænkningen snart vil komme til offentlighedens kundskab. Det bliver sikkert interessant læsning. Noget af det, der går igen i de fleste af de aftaler, der er indregistreret, er, om der fastsættes faste priser, som ikke må undersælges. Undersælger den handlende de varer, hvorpå der er faste udsalgspriser, trues vedkommende med, at leverancerne tages fra ham — og hvem tør løbe en sådan risiko —, og den handlende, altså detailhandleren, kan ikke være tjent med en sådan fremgangsmåde, hvor muligheden for at kæmpe om kunderne er forbudt. Ja, der er flere fabrikker, der udsender en slags prisinspektører for at kontrolere, om de fastsatte udsalgspriser bliver overholdt i detailhandelen, og efterhånden som mærkevarerne bliver flere og flere, bliver problemet unægtelig mere og mere alvorligt. Fortsættes denne trafik, er jeg bange for, ja, overbevist om, at konkurrencen ikke slår igennem til sidste led i processen, nemlig til forbrugeren, og det kan hverken forbrugeren eller den handlende være tilfreds med.

I den senere tid har der i den socialdemokratiske presse været bragt en række artikler om alle disse problemer. Jeg skal ikke komme ind herpå. Min partifælle, det ærede medlem hr. Poul Hansen (Karlundborg), berørte dette under finanslovdebatten forleden. Men problemet er brændende, og jeg vil gerne spørge den højtærede minister, om der ikke var grund til at anmode trustkommissionen om at fremskynde sit arbejde. Men jeg vil dog gerne i denne forbindelse henvise til en artikel, der stod i „Social-Demokraten“ i går, og som har relation til § 10 i prisloven, hvor der står:

„Aftaler, vedtagelser og bestemmelser, der kan antages at medføre urimelige priser eller forretningsbetingelser, er forbudt.“

„Social-Demokraten“ bragte en artikel med overskriften „Grossistmonopolerne bestemmer, om danske borgere må importere“, og man gør i artiklen opmærksom på, at for det første vil man i disse brancher ikke optage nye medlemmer; man kan dels hævde, at der er for mange, og dels kan man stille så strenge betingelser, at det næsten er umuligt at blive optaget i disse brancheorganisationer. Jeg har fået oplyst, at man for eksempel stiller den betingelse indenfor rør- og jernbranchen, at man skal have en nettoomsætning på 160 000 kr. og et nettovarelager på 40 000 kr. for at blive optaget som medlem, og det er jo ikke nemt, når disse varer sælges specielt til branchens medlemmer. For det tredje hindrer man nye folk i at deltage i en ordning, fordi de ikke er medlemmer af disse brancheorganisationer, og skulle de være så heldige, hvilket er såre svært uden at være medlem af en sådan brancheorganisation, at få en importbevilling, så har man igennem brancherne aftaler med udenlandske firmaer, der siger, at varerne kun kan leveres gennem branchens medlemmer, og så må man betale en afgift til det medlem af branchen, der har mulighed for at importere.

Jeg kunne fristes til at spørge: Er man i priskontrolrådet ikke klar over dette, eller kommer det ikke frem, fordi de, det går ud over, af skræk for økonomisk ruin ikke tør rejse spørgsmålet overfor priskontrolrådet? Jeg synes, der kunne være grund til under